

Жихарєва А. Б.

старший викладач кафедри університетської освіти і права ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, канд. наук з держ.упр

**КОНЦЕПТУАЛЬНО-ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ЗАСОБИ РОЗВИТКУ
ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ**

***Анотація.** Стаття присвячується дослідженню концептуально-пріоритетних напрямів та засобів розвитку екологізації державного управління в Україні.*

***Ключові слова:** державне управління, екологізація, концептуальний розвиток, механізми, напрями.*

***Постановка проблеми.** Сучасна екологічна ситуація в Україні в силу низки об'єктивних та суб'єктивних причин потребує посилення уваги влади та громадськості. У зв'язку з цим, являє певний інтерес вивчення стану розвитку екологізації державного управління та виділення концептуально-пріоритетних напрямів*

***Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання екологізації суспільства в цілому й державного управління зокрема розглядалися в багатьох роботах вітчизняних та зарубіжних дослідників. Серед українських вчених цією проблематикою займалися: В.Андрейцев, В.Бакуменко, А.Балашов, П.Гаман, Б.Данилишин, С.Дорогунцов, Т.Іванова, М.Хвесик, В.Шевчук та інші.*

***Формулювання цілей статті.** Ціллю даної статті є висвітлення та аналіз концептуально-пріоритетних напрямів та засобів екологізації державного управління в Україні.*

Виклад основного матеріалу дослідження.

Виходячи з сутності екологізації державного управління як здійснення органами державної влади та органами місцевого самоврядування керівних впливів відповідно до визначених напрямів екологізації на сфери та відносини суспільства, можна зробити висновок, що основними засобами екологізації державного управління є відповідні керівні впливи, що забезпечують її реалізацію.

В основу дослідження, покладено підхід концептуального розвитку щодо напрямів та механізмів екологізації державного управління. Відповідно до цього підходу виділено систему з 6 векторів розвитку екологізації державного управління в Україні з різними складовими елементами розвитку, а саме:

- вектор *критеріїв оцінювання* стану реалізації державної екологічної політики;

- вектор *ідентичності принципам* європейської системи екологічного управління;
- вектор *основних чинників* впливу на екологізацію державного управління;
- вектор *пріоритетних умов* втручання в розвиток сучасної екологічної ситуації;
- вектор *поширених тенденцій* екологізації суспільства;
- вектор *необхідного вдосконалення засобів та механізмів* екологізації державного управління.

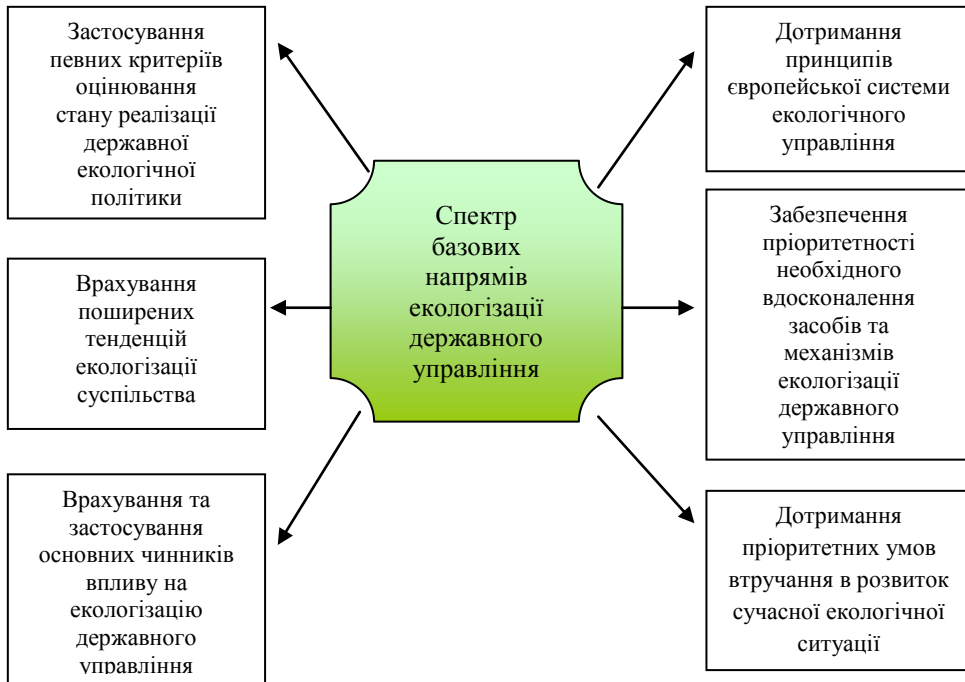

Рис. 1. Спектр базових напрямів розвитку екологізації державного управління

Сукупність цих векторів фактично обумовлює спектр базових напрямів розвитку екологізації державного управління, що пропонується нами (див. рис. 1).

Перші два вектори виділені нами на основі чинних документів. Тобто ми виходили з наявної конкретної реальної ситуації нормативно-правового та аналітичного забезпечення екологізації державного управління. Зокрема, вектор критеріїв оцінювання стану реалізації державної екологічної політики сформовано з урахуванням Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року [1].

Складові вектору критеріїв оцінювання стану реалізації державної екологічної політики представлені на рис. 2.

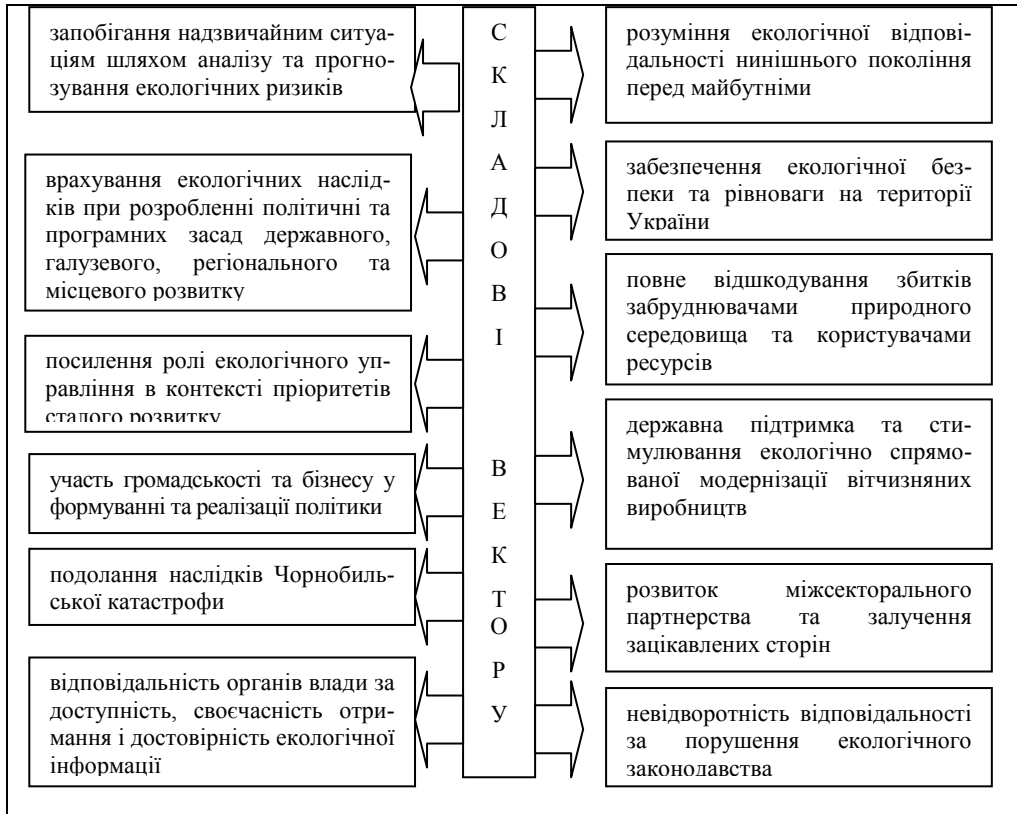

Рис. 2 Вектор критеріїв оцінювання стану реалізації державної екологічної політики

Складові вектору ідентичності принципам європейської системи екологічного управління представлені на рис. 4

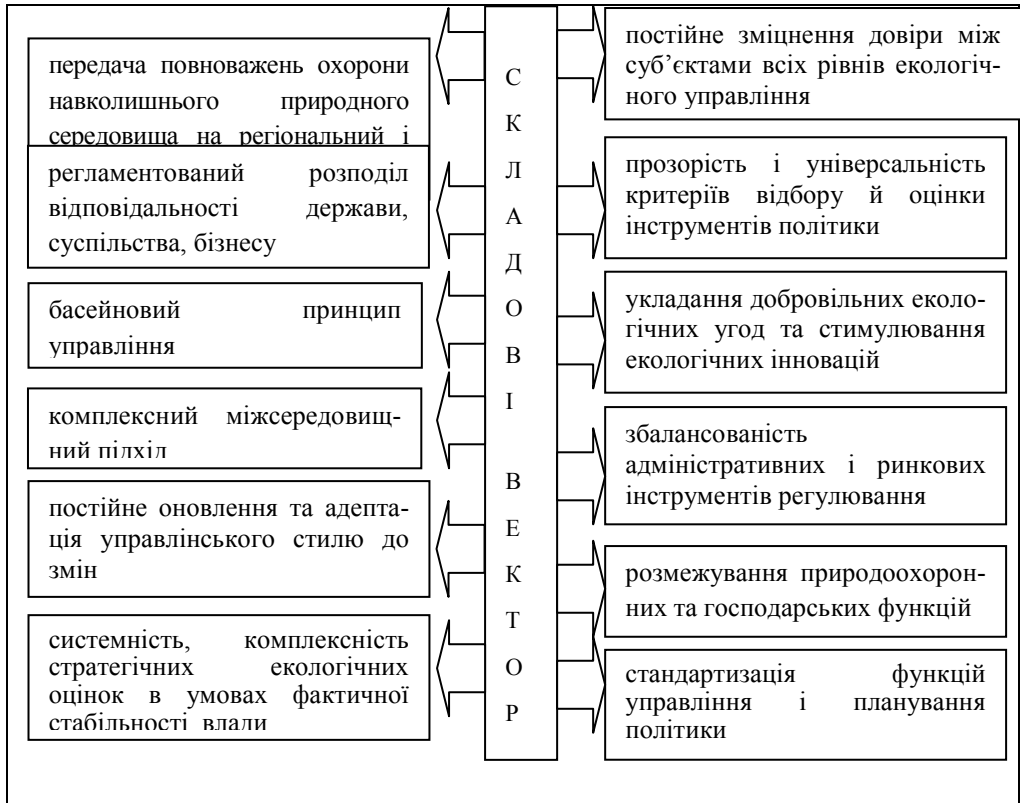

Рис. 4. Вектор ідентичності принципам європейської системи екологічного управління

Складові вектору основних чинників впливу на екологізацію державного управління представлені на рис. 5 Цей вектор, на відміну від двох попередніх, має структуру та складові, запропоновані нами, й, на нашу думку, має бути також включеним до базової системи (спектру) векторів розвитку екологізації державного управління, оскільки доповнює її у частині причинно-наслідкового зв'язку (дія → наслідки) такого розвитку.

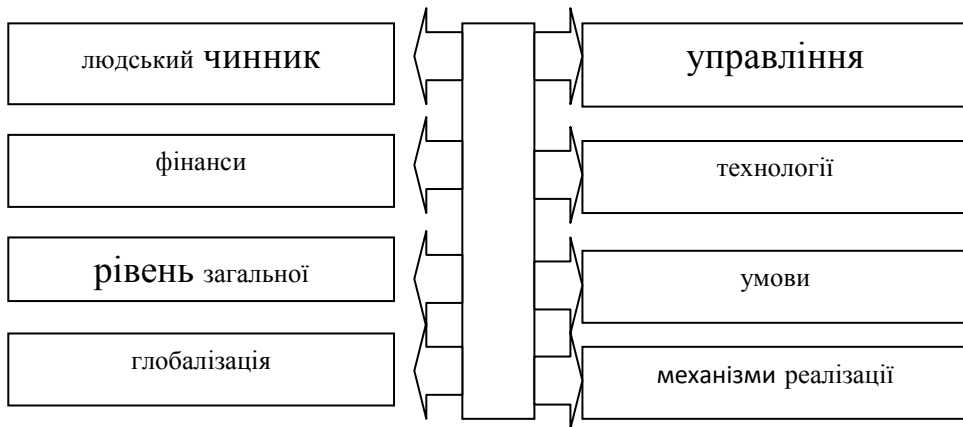

Рис. 5 Вектор основних чинників впливу на екологізацію державного управління.

Складові вектору пріоритетних умов втручання в розвиток сучасної екологічної ситуації представлені на рис. 6. Цей вектор має бути включеним до базової системи (спектру) векторів розвитку екологізації державного управління, оскільки також доповнює її у частині причинно-наслідкового зв'язку (умова → дія) такого розвитку.

Рис. 6. Вектор пріоритетних умов втручання в розвиток сучасної екологічної ситуації

Складові вектору поширених тенденцій екологізації суспільства представлені на рис. 7. Цей вектор має бути включеним до базової системи (спектру) векторів розвитку екологізації державного управління, оскільки також доповнює її у частині причинно-наслідкового зв'язку (певні характерні прояви змін) такого розвитку.

Рис. 7. Вектор поширених тенденцій екологізації суспільства

Складові вектору необхідного вдосконалення засобів та механізмів екологізації державного управління представлені у Табл.8.

<i>Таблиця 8.</i>	
Складові вектору необхідного вдосконалення засобів екологізації державного управління	
державне бюджетування	спеціальне законодавство
екологічне реформування	соціально-економічне реформування
державний контроль	регіональна політика
державні цільові програми	європейська інтеграція
державна політика	застосування зарубіжного досвіду

територіальне реформування	національні проекти
регіональні цільові програми	взаємоузгодженість документів
громадський контроль	загальне законодавство
програми розвитку	недержавне фінансування
регіональне бюджетування	стратегічне планування
підготовка кадрів	-

Висновки. У даній статті стисло охарактеризовано 6 векторів розвитку екологізації державного управління в Україні з різними складовими елементами розвитку виходячи з віднесення до них будь-яких теоретичних та методологічних положень, що стосуються та/або сприяють процесам екологізації й на яких ґрунтуються у своїй діяльності як дослідники, так і практики у прагненні безпосереднього або опосередкованого збереження навколишнього природного середовища, раціонального природокористування та забезпечення екологічної безпеки.

ЛИТЕРАТУРА

Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року / Закон України від 21 грудня 2010 року N 2818-VI. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>

Національна екологічна політика України : оцінка і стратегія розвитку / Документ підготовлено в рамках проекту ПРООН / ГЕФ “Оцінка національного потенціалу в сфері глобального екологічного управління в Україні”. - К. Компанія “ВАІТЕ”: 2007. – 184 с. – Режим доступу : http://www.un.org.ua/files/national_ecology.pdf